

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอถ้าพระพรหม การวิจัยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีวิธีวิจัยดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดในเขตอำเภอถ้าพระพรหม ซึ่งจำแนกได้ดังปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรตามตำแหน่งจำแนกตามพื้นที่ตำบลในเขตอำเภอถ้าพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตำแหน่ง ประชากร	พื้นที่ตำบล		
	คูสิต	ถ้าพระพรหม	คลองไเส
นายก อบต.	1	1	1
รองนายก อบต	2	2	2
เลขา อบต	1	1	1
ปลัด อบต	1	1	1
สมาชิก อบต	22	20	16
รวม	27	25	21

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามและการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อรวบรวมข้อมูลตามวัตถุประสงค์ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล เพศ ประสบการณ์การทำงาน และวุฒิการศึกษา ลักษณะเป็นแบบตัวสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน 4 ประเภท คือ การจัดการศึกษาพื้นฐาน การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน ในแต่ละประเภทจำแนกข้อคำถามออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านการวางแผน
2. ด้านการดำเนินงาน
3. ด้านการติดตามประเมินผล

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 3 ระดับ ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ได้แก่ การมีส่วนร่วมมาก การมีส่วนร่วมปานกลาง การมีส่วนร่วมน้อย โดยกำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนน ดังนี้

การมีส่วนร่วมมาก	ให้คะแนน 3 คะแนน
การมีส่วนร่วมปานกลาง	ให้คะแนน 2 คะแนน
การมีส่วนร่วมน้อย	ให้คะแนน 1 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดระดับความสำคัญของปัญหาและอุปสรรคไว้ 3 ระดับ ดังนี้

ปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมมาก	ให้คะแนน 3 คะแนน
ปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมปานกลาง	ให้คะแนน 2 คะแนน
ปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมน้อย	ให้คะแนน 1 คะแนน

การสนทนากลุ่ม เพื่อทราบความต้องการในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ปัญหา อุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนและข้อเสนอแนะ โดยแยกการจัดสนทนาออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

วิธีสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การศึกษานอกโรงเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวความคิดของขอบเขตตัวแปร และประเด็นต่างๆ สำหรับใช้เป็นแนวทางในการเขียนข้อคำถาม
2. นำตัวแปรมานิยามศัพท์ เฉพาะเชิงปฏิบัติการเพื่อสามารถวัดตัวแปรได้
3. ดำเนินการสร้างข้อคำถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ โดยเขียนคำถามให้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษานอกโรงเรียน ตามภารกิจ 4 ภารกิจ ได้แก่ การจัดการศึกษาพื้นฐาน การจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาอาชีพ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและ ชุมชน
4. ตรวจสอบคุณภาพขั้นต้น ในด้านของความตรงกับเนื้อหาและภาษาที่ใช้โดยผู้วิจัย ปรากฏว่าทุกข้อคำถามมีความครอบคลุมเนื้อหา
5. นำแบบสอบถามที่สร้างเรียบร้อยแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบหา ความเที่ยงเชิงเนื้อหา ความเป็นปรนัยและสำนวนที่ใช้ตลอดจนคำชี้แจงแล้วนำมาปรับปรุง
6. นำแบบสอบถามปรับปรุงแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีคุณสมบัติ คือมีคุณวุฒิทางการศึกษาปริญญาโทขึ้นไปและมีประสบการณ์ในการจัดหรือบริหารงาน การศึกษานอกโรงเรียนและมีประสบการณ์ในการทำวิจัย เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Content Validity) ความเป็นปรนัย ภาษาที่ใช้แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ นิยามศัพท์ได้ค่า (IOC) ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป
7. ปรับปรุงแล้วไปทำการทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเป็นปรนัยของข้อคำถาม ภาษาที่ใช้ การตอบคำถาม ได้ค่าความ เชื่อมั่น .96
8. นำแบบสอบถามปรับปรุงแล้วไปใช้ กับประชากร จำนวน 73 คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวม โดยผู้วิจัยขอหนังสือจาก คณะครุศาสตร์ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอถ้าพรอนรา จังหวัด นครศรีธรรมราช เพื่อนำหนังสือขออนุญาตรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากองค์การ

บริหารส่วนตำบลในอำเภอถ้ำพรรณรา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง

สำหรับการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยจัดการสนทนากลุ่ม จำนวน 2 ครั้ง ครั้งแรกจัดสนทนากลุ่มผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในวันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 เวลา 13.30 น ณ ห้องประชุมศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอถ้ำพรรณรา โดยมีสมาชิกร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 7 คน ดังนี้

1. นายนิพัฒน์ ชุนทอง	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำพรรณรา
2. นายสุภาพร ปราบปราย	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำพรรณรา
3. นายสุทธิวงศ์ สวัสดิ์วงศ์	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำพรรณรา
4. นายสมพงษ์ วิไล	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองเส
5. นายนิพิศ รักษาภัย	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองเส
6. นางสาวราตรี แจ่มจรัส	เลขานายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองเส
7. นายบุญเรือง ธรรมฤทธิ์	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดุสิต

ครั้งสองจัดสนทนากลุ่ม สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการสนทนากลุ่ม ในวันที่ 9 พฤศจิกายน 2550 เวลา 13.30 น ณ ห้องประชุมศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอถ้ำพรรณรา โดยมีสมาชิกร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 7 คน ดังนี้คือ

1. นายไสภณ ศรีสุวรรณ	สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำพรรณรา หมู่ที่ 2
2. นางถนอมศรี ภาวรา	สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำพรรณรา หมู่ที่ 8
3. นายสมบุญ ไทยจีน	สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำพรรณรา หมู่ที่ 9
4. นายสถิตย์ ทิพย์ยาน	สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองเส หมู่ที่ 5
5. นายสมพร ศรีอักษร	สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองเส หมู่ที่ 5
6. นายสมหมาย ระกำ	สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลดุสิต หมู่ที่ 2
7. นายอรุณ พรหมฤทธิ์	สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลดุสิต หมู่ที่ 5

โดยผู้วิจัยใช้คำถาม ถามผู้เข้าร่วมสนทนาทีละคำถาม จนครบทุกคำถาม แล้วสรุปเนื้อหาในประเด็นคำถาม โดยใช้เครื่องมือการบันทึกเทป แล้วรวบรวมผลสรุปไปดำเนินการขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบและให้นำนักคะแนนลงในแบบสอบถาม นำคะแนนในแบบสอบถามไปบันทึกในแบบบันทึกข้อมูล (Coding Form) ใช้ข้อมูลในแบบบันทึกข้อมูลไปบันทึกลงในคอมพิวเตอร์ และหาค่าสถิติในการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Stand Deviation) ใช้การวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเกณฑ์การประเมิน ผู้วิจัยได้กำหนดการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติดังนี้

ข้อมูลตอนที่ 1 วิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง เพศ ประสบการณ์การทำงาน วุฒิการศึกษา โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตาราง ประกอบคำบรรยาย

ข้อมูลตอนที่ 2 วิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน 4 ประเภทคือ การจัดการศึกษาพื้นฐาน การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน ในแต่ละประเภทจำแนกออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการติดตามประเมินผล โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย กำหนดเกณฑ์ 3 ระดับ (อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน, 2544)

0.00-1.50	หมายถึง	การมีส่วนร่วมน้อย
1.51-2.50	หมายถึง	การมีส่วนร่วมปานกลาง
2.51-3.00	หมายถึง	การมีส่วนร่วมมาก

ข้อมูลตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กำหนดเกณฑ์ 3 ระดับ (อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน, 2544)

0.00-1.50	หมายถึง	ปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมน้อย
1.51-2.50	หมายถึง	ปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมปานกลาง
2.51-3.00	หมายถึง	ปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมมาก

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม โดยการใช้วิธีพรรณนาวิเคราะห์